

[Indenrigsministeren.]

med finansåret 1970-71 at tilvejebringe hjemmel for at yde skovejendomme samme lempelse af den amtskommunale grundskyld, som efter reglerne i den kommunale ejendomsskattelov tilstås landbrugsejendomme, gartnerier, planteskoler og frugtplantager, idet man derved sidestiller skove og plantager med de øvrige jordbrugsejendomme, for så vidt angår lempelse af grundbeskatningen.

Jeg kan i øvrigt med hensyn til udbyttet af skovbruget oplyse, at ifølge nogle af Dansk Skovforening foretagne beregninger udgjorde forrentningsprocenterne i 1962-63 for løvtrædistrikter og hedeplantager henholdsvis 4,3 og 5,6, medens procenterne efter en på samme grundlag foretaget beregning forventes at blive negative i 1969-70. For nåletrædistrikterne er forrentningsprocenten i samme tidsrum faldet fra 6,6 til 1,5.

Af hensyn til lempelsesordningens praktiske gennemførelse må det anses for særdeles ønskeligt, at den fornødne lovhjemmel tilvejebringes inden jul.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om værnepligt. (Nedlæggelse af lægdsmandsinstitutionen m. v.)*.

Lovforslaget er udarbejdet af indenrigsministeriets værnepligtsudvalg, i hvilket bl. a. forsvarsministeriet, civilforsvarsstyrelsen og administrationsrådets sekretariat er repræsenteret.

I udvalget har der været enighed om, at lægdsmandsinstitutionen bør søges nedlagt.

Til støtte herfor har udvalget anført, at det pr. 1. januar 1969 gennemførte samarbejde mellem det centrale personregister og udskrivningsvæsenet har betydet, at størstedelen af de arbejdsopgaver, der hidtil har påhvilet lægds mændene — bortset fra hvervet som medlem af sessionen — nu er bortfaldet, og at der derfor — stadig bortset fra lægds mændenes medlemskab af sessionen — ikke længere kan siges at foreligge en rationel begrundelse for at bevare lægdsmandsinstitutionen.

Udvalget har heller ikke ment, at der i dag foreligger et behov for at opretholde lægds-

mandens medlemskab af sessionen, en ordning, der blev indført ved værnepligtsloven af 1912, og som byggede på ønsket om at drage nytte af lægds mændenes formodede kendskab til de værnepligtige, der hørte til det pågældende lægd.

Jeg er enig i, at der som almindelig regel i dag ikke længere består det kendskabsforhold mellem lægds mænd og værnepligtige, som var sædvanligt for 50-60 år siden, men jeg vil gerne benytte lejligheden til at udtale en anerkendelse af og tak for det store arbejde, som lægds mændene igennem generationer har udført inden for udskrivningsvæsenet, ikke mindst med hensyn til rådgivning over for de værnepligtige.

Nedlæggelsen af lægdsmandsinstitutionen nødvendigvis en ændring af værnepligtslovens bestemmelser om sessionens sammensætning.

Værnepligtsudvalget har stillet forslag om, at medlemstallet nedsættes med 2 til 3, og at sessionen fremtidig kommer til at bestå af udskrivningschefen som formand, en officer samt af en af amtsrådet udpeget person, der skal være medlem af en kommunalbestyrelse.

Der har i værnepligtsudvalget været enighed om, at det læge element burde bevares i sessionen, og at man ikke må se bort fra den tryghedsfølelse, som tilstedeværelsen af en kommunal repræsentant vil kunne betyde for den værnepligtige, og jeg kan for mit vedkommende ganske slutte mig hertil.

Endelig åbner lovforslaget mulighed for, dels at det bestemmes, at der kun skal afholdes session ét sted i hver udskrivningskreds, dels at de værnepligtige, selv om man måtte beholde det nuværende system med flere sessionssteder i hver udskrivningskreds, kan tilsiges til at give møde på et hvilket som helst af de pågældende sessionssteder. Jeg henviser herom til de udførlige bemærkninger, som udvalgets betænkning indeholder om disse problemer.

Med disse ord skal jeg anbefale dette lovforslag til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): På socialistisk folkepartis vegne fremsætter jeg forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til at foretage en gennemgang af forbrugsbeskatningen.

[Aksel Larsen.]

Udvalget får til opgave sammen med finansministeren at kulegrave forbrugs-skatteområdet med særlig opmærksomhed henledt på punktskatterne. Vi havde gerne set, at regeringen havde taget initiativet i denne sag, men det er naturligvis underordnet, hvem der tager initiativet, når blot arbejdet kommer i gang. Da statsministeren i foråret offentligt har udtalt, at en sådan samlet gennemgang af punktskatterne, der må resultere i forslag til ændringer, bør foretages af folketing og regering i fællesskab, går vi ud fra, at forslaget dækker de tanker, regeringen har gjort sig.

Det kan vel anses for unødvendigt i en fremsættelsestale at begrunde forslaget udførligt. Herom henviser jeg i øvrigt til bemærkningerne til forslaget. Jeg anbefaler det til tingets velvillige og hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Lis Møller* til justitsministeren:

„Vil ministeren medvirke til, at adoptionsloven tages op til revision i denne folketingssamling?“

Lis Møller: Adoptionsloven af 1956 trænger til at ændres på en række punkter. Jeg og andre, med mig har flere gange rejst spørgsmålet her i tinget, desværre hidtil uden resultat.

Et af punkterne, der trænger til ændring, er de biologiske forældres betænkningstid. Praksis er i dag den, at forældre først kan give samtykke til bortadoption, når barnet er 3 måneder, men de beholder forældremyndigheden, og de kan trække deres tilsagn tilbage, lige til en adoptionsbevilling foreligger, og det kan tage år, før den foreligger. Jeg har en konkret sag, hvor man nu på tredje år venter på bevilling, selv om barnet er anbragt hos de vordende adoptivforældre. Det kan ikke være rigtigt, at både barn og plejeforældre må finde sig i så utrygge forhold i årevis. Betænkningstid er naturligvis rimelig, men når den er udløbet og afkaldserklæringen undersøgt, må den være bindende. Loven må også ændres, så børnehjemmene får mulighed for at bort-

adoptere børn, som forældre overhovedet ikke interesserer sig for; der er stadig væk alt, alt for mange glemte børn på vore børnehjem.

Loven må også ændres, så fædre til børn født uden for ægteskab får fortrinsret til adoption, hvis barnet ønskes bortadopteret. Efter den nugældende adoptionslov er det hensynet til barnets biologiske forældre, som kommer i første række, ikke det, der skønnes bedst for barnet. Men det er dette sidste, der må være altafgørende, derfor mit spørgsmål til justitsministeren.

Justitsministeren (Thestrup): Et lignende spørgsmål har tidligere været rejst her i tinget af det ærede medlem samt af medlemmerne fru Dagmar Andreasen og fru Lene Christensen.

I mit svar til fru Lene Christensen oplyste jeg, at regeringen havde besluttet at nedsætte et sagkyndigt udvalg til at foretage en gennemgang af adoptionsloven med særligt henblik på muligheden for at gennemføre ændringer på forskellige punkter, netop dem, der i den senere tid har været genstand for særlig opmærksomhed både her i tinget og hos offentligheden, og hvoraf fru Lis Møller nævnte nogle. Når dette udvalg ikke allerede er nedsat, skyldes det, at adoptionsloven er blevet til i nordisk samarbejde, og at det derfor har været nødvendigt at drøfte med de andre nordiske lande, hvorledes arbejdet bedst kunne tilrettelægges med henblik på at bevare størst mulig retsenhed på området.

Under disse drøftelser, hvoraf de seneste har været ført ved det nordiske justitsministermøde i Island i forrige måned, er det oplyst, at der også i Norge og Sverige er ønsker om ændringer i adoptionslovgivningen. Det er derfor aftalt, at det danske udvalgs kommissorium affattes så bredt, at det også giver mulighed for at overveje disse ændringer, ligesom vi venter, at de andre nordiske lande vil udpege sagkyndige til at følge det danske udvalgs arbejde. Jeg er i øjeblikket ved at indhente forslag med hensyn til udvalgets sammensætning og håber meget snart at kunne nedsætte udvalget.

Som jeg anførte i det svar, jeg gav fru Lene Christensen, vil jeg anmode udvalget om at fremskynde sine overvejelser mest

[Justitsministeren.]

muligt. De problemer, som udvalget skal overveje, er imidlertid så komplicerede og af så stor betydning både for adoptivbørn og for deres forældre og adoptivforældre, at jeg er bange for, at det ikke vil være forsvarligt at forcere arbejdet så meget, som det er nødvendigt, hvis vi skal have et lovforslag frem så tidligt, at vi skal kunne vente at få det gennemført i denne samling.

Lis Møller: Jeg vil gerne takke justitsministeren for svaret, men jeg indrømmer, at det er en tak med noget forbehold.

I sommer besluttede regeringen at ned-sætte et udvalg, men det er altså ikke sket endnu, hvilket jeg kun stærkt kan beklage. Dette er en sag, der haster meget, og derfor vil jeg bede ministeren om at overveje endnu en gang, om der dog ikke skulle være mulighed for at få adoptionsloven taget op i denne samling. Nu er det tredje gang, jeg spørger fra denne tålerstol, så nu må det snart lykkes.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg vil meget gerne overveje det, men der er altså de betænkeligheder, jeg har nævnt; jeg skal gøre, hvad jeg kan, for at det bliver fremskyndet så meget som muligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af **Johan Philipsen** til justitsministeren:

„Hvilke foranstaltninger vil ministeren træffe for at genindføre en effektiv grænsebevogtning ved vor sydgrænse?“

Skriftlig begrundelse:

Som et led i rationaliseringen af toldefter-synet ved grænsen blev toldgrænsekorpset ophævet, hvorefter grænsekontrollen, der dels påhviler politiet, dels toldvæsenet, nu kun finder sted ved de vigtigste grænseovergangssteder, mens de mindre vigtige lades ubevogtede.

Samtidig er den effektive kontrol med gående og cyklende patruljer langs grænsen erstattet af automobilpatruljer. Resultatet er, at der daglig finder en betydelig illegal trafik sted over grænsen, endog med automobiler.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Johan Philipsen: Må jeg først sige noget i anledning af den megen presseomtale, der har været af emnet for mit spørgsmål, for ikke at gøre spørgsmålet større, end det kan bære.

Generelt er opfattelsen i grænseegnen, at politi- og toldetat udfører deres gerning til alles tilfredshed; den giver i hvert fald aldrig anledning til omtale. Det, spørgsmålet går på, er kort og godt det misforhold, der i denne sommer er opstået mellem de kontrolforanstaltninger, man har ved de faste overgangssteder, og den kontrol, der efter ændringen er uden for disse faste overgangssteder.

Jeg har stillet mit spørgsmål til justitsministeren vel vidende, at bevogtningsarbejdet foregår ved et samarbejde mellem to etater, underlagt to ministerier, og jeg vil gerne først spørge: hvem er ansvarlig for koordinationen af denne bevogtningsopgave?

Når jeg henvender mig til politiets chef, er det naturligt ud fra vor daglige betragtning, fordi vi jo lykkeligvis ingen klimavanskeligheder har i forhold til politiet. Jeg gør næppe noget forkert ved også på politiets vegne at sige, at vi har tillid til hinanden.

Så må jeg føje til, at spørgsmålet måske er for stramt formuleret. Jeg beder justitsministeren lægge mærke til ordet „genindføre“, det vil altså sige indføre den tilstand, vi havde før denne sommer; den anser vi for fuldt betryggende. Med det kolossale antal mennesker, der passerer den dansk-tyske grænse, kan vi højst nå en form for præventiv bevogtning. Men der er altså et misforhold mellem de mange pas, man åbner i Kruså og andre steder, og bevogtningen vestpå. Jeg skal helt forbigå de Münchhausenhistorier, som har været bragt, men bare gøre opmærksom på, at kilden til disse historier er personer, der til daglig nyder megen troværdighed i grænselandet, og hvis forbindelse med Münchhausen i hvert fald er meget, meget svag.

Det forkerte er efter min mening ikke ændringerne, men den lange frist, der er gået, inden man er kommet til overbevis-

[Johan Philipsen.]
ning om, at det var forkert. Den indberetning, justitsministeren har modtaget, er dateret den 8. august.

Justitsministeren (Thestrup): Ved toldgrænsekorpsets nedlæggelse måtte der tages stilling til, om de opgaver af politimæssig art, paskontrol ved ikke-internationale grænseovergangssteder og baglandspatroljering, som var blevet løst af toldgrænsekorpset, skulle overtages af politiet eller af toldvæsenet — toldvæsenet overtog jo hele toldgrænsekorpsets personale. Man valgte at lade toldvæsenet overtage paskontrollen og politiet baglandspatroljeringen. Når man valgte denne løsning, uanset at man vidste, at toldvæsenet i rationaliseringsøjemed havde til hensigt at opgive fast bevogtning ved grænseovergangssteder, der kun lovligt kan passeres af de i nærheden boende, som har fået særlig tilladelse dertil, skyldes det, dels at det er den billigste løsning, men især at den sparer på de til andre og mere politimæssige opgaver uddannede politifolk, som vi i forvejen har for få af.

Nyordningen har været gjort til genstand for indgående drøftelser mellem justitsministeriet og politiet på den ene side og toldvæsenet på den anden. Man enedes om at prøvekøre ordningen i en 1-årig periode for at indhente erfaringer om, hvorledes den virkede.

Fra politiet har justitsministeriet imidlertid, som det ærede medlem omtalte, modtaget meddelelse om, at det ikke finder det forsvarligt at afvente prøveårets udløb, idet grænsebevogtningen er blevet stærkt forringet. Dette har justitsministeriet naturligvis ladet gå videre til toldvæsenet, hvis vurdering af hele spørgsmålet vi har bedt om.

Justitsministeriet vil, så snart denne vurdering foreligger, indkalde til et møde, hvori foruden justitsministeriet og toldvæsenet tillige politiet skal deltage. Man vil her tilstræbe opnåelse af en ordning, der kan antages at være forsvarlig både ud fra et økonomisk synspunkt og ud fra et grænsekontrolmæssigt synspunkt.

Henvendelsen har i øvrigt allerede båret frugt, idet der af toldvæsenet er sat yderligere mandskab ind i grænsebevogtningen.

Johan Philipsen: Må jeg takke for svaret og specielt takke for det udtryk af justitsministeren, at bevogtningen er blevet stærkt forringet. Det håber jeg, jeg får i fortrykket om nogle få dage.

Og så skal jeg hilse justitsministeren fra grænseegnens befolkning og sige til ham, at vi ikke tror på, at disse patruljer har ret megen værdi. Vi tror ikke på, at disse Volvo 142 med radio midt på vognen og med lys osv. egner sig til den opgave at opfange grænseoverløbere. I almindelighed er det jo således, at hvis man vil have fat i personer, man kender, og som går i lovligt ærinde, gør det hverken fra eller til, om man har lys på eller ej, men hvis man vil have fat i andre personer, skal man i hvert fald være til stede i terrænet på en måde, der ikke vækker opmærksomhed.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg kan sige, at de betragtninger, hr. Johan Philipsen nu fremsatte, naturligvis vil indgå i vore overvejelser, når vi skal træffe den endelige beslutning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Holm Tved* til forsvarsministeren:

„Vil ministeren oplyse, hvornår det kan forventes, at de ved forsvar kontraktansatte funktionærers lønmæssige placering bringes i overensstemmelse med tjenestemændenes?“

Skriftlig begrundelse:

Da indplaceringen af de civile tjenestemænd i den nye lønningslovs lønramme var tilendebragt, havde en stor gruppe civile funktionærer, der inden for forsvaret er kontraktansat med tjenestemandslignende lønninger, forventet, at deres lønningsmæssige status var fastlagt således, som det skete ved gennemførelsen af tjenestemandreformerne i 1946 og 1958.

Allerede i maj måned indsendte styrelserne stillingsbeskrivelser, som skulle benyttes ved indplaceringen af disse kontraktansatte funktionærer.

Denne store gruppe har imidlertid stadig intet hørt om deres fremtidige status, og der breder sig derfor en forståelig uro og utryghed for fremtiden hos disse.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Holm Tved: Mit spørgsmål til ministeren skyldes, som det også fremgår af den skriftlige begrundelse, den uro, der er opstået rundt omkring, og den utryghed, der breder sig blandt de kontraktansatte. Det forekommer unægtelig også noget mærkværdigt, at der stadig intet er sket for denne gruppe, medens forholdene for tjenestemændene er bragt i orden. Der er derfor heller ikke noget at sige til, at de kontraktansatte spørger, om man har glemt dem, og er i stærk tvivl om, hvorvidt deres kontrakt overhovedet er i kraft mere eller den er sat ud af kraft; de kan ikke forstå, hvorfor man intet har hørt, og hvorfor der intet er foretaget.

Man må da vistnok erkende, at disse mennesker er i en noget ejendommelig situation. De har en kontrakt med deres arbejdsgiver, i dette tilfælde staten, en kontrakt, der siger, at de er ansat med tjenestemandslignende lønning, men når der så sker en ændring i tjenestemandsløven og tjenestemændenes lønninger forbedres eller i det mindste reguleres, ja, så står de kontraktansatte tilbage uden nogen form for regulering og uden nogen besked om, hvorfor de ikke er fulgt med. Dersom noget sådant var sket i det private erhverv, er jeg ikke i tvivl om, at man ville have sagt, at der var sket et kontraktbrud fra arbejdsgiverens side.

Ingen kan være interesseret i, at der på arbejdsmarkedet opstår uro, og at denne breder sig, og det er da også mit håb, at ministerens svar i dag vil blive af en sådan karakter, at det skaber klarhed over de kontraktansattes fremtid, og at man herfra kan fortælle dem, om de kan forvente en regulering af deres lønninger og deres arbejdsforhold i lighed med det, der er sket for tjenestemændene.

Jeg ved meget vel, at man med dette spørgsmål meget nemt kan løbe ind i pro-

blematikken omkring civilarbejderloven, men da spørgsmålet åbenbart har kunnet klares ved tjenestemandreformerne i 1946 og 1958, så kan det vel også lade sig gøre i 1969. Nu er det jo ikke sådan, at de kontraktansatte i forvejen er ansat på vilkår, der er særlig lukrative. De var indrangeret — så vidt jeg erindrer — i 3. lønningsklasse, altså svarende til postbude og portører. Disse har fået lønforhøjelsen, disse har fået ordnet deres ting, men stadig står de kontraktansatte tilbage. Jeg håber, at ministeren kan give et positivt svar, der kan skabe klarhed og ro omkring de kontraktansatte.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Jeg vil gerne straks give hr. Holm Tved det — sådan må vi da vist begge opfatte det — meget positive svar, at der vil ske en regulering, og den vil ske i henhold til den reform og lønningsændring, der er sket på tjenestemandsområdet. Men hr. Holm Tved er formentlig bekendt med, at der stadig væk er store grupper af statens kontraktansatte, der ikke har kunnet få deres overenskomstforhold i orden efter tjenestemandreguleringen. Det gælder det store HK-område, og det gælder altså også visse grupper inden for forsvaret; for nogle grupper er overenskomsterne færdige, for andre ikke.

Hr. Holm Tved omtaler fremgangsmåden. Dét bliver jeg nødt til — tror jeg man kan sige — at rette et par ting, som jeg tror er en misforståelse fra hr. Holm Tveds side. Det kunne nemlig lyde, som om der ikke er foretaget noget fra forsvarsministeriets side efter gennemførelsen af tjenestemandsløven. Det er der i allerhøjeste grad. Kort tid efter, at tjenestemandsløven var blevet færdig her i folketinget, indledtes der forhandlinger med de civile funktionærers organisationer, altså Foreningen af civile Funktionærer ved Søværnet, Sammenslutningen af Flyvevåbnets civile Tjenestemænd og Funktionærer og Centralforeningen for Hærens civile Funktionærer. Med disse organisationer har der været forhandlinger, siden tjenestemandslø-

[Forsvarsministeren.]

loven blev gennemført, men de pågældende personrepræsentanter anmodede i september måned om, at man udsatte spørgsmålet om regulering af lønninger, idet man gerne ville kæde det sammen med den lovgivning, som hr. Holm Tved nævnte, nemlig civilarbejderloven. I modsætning til 1946 og 1958, hvor vi sidst havde ændringer af tjenestemandsløvene, blev civilarbejderloven denne gang ikke ændret samtidig. Det vil, som det fremgår af åbningstalen, først ske i slutningen af dette år, altså i denne samling. Jeg forstår da udmærket, at personorganisationerne har ønsket at kæde spørgsmålet om lønninger sammen med civilarbejderloven. Det er altså det, der sker, og vi forhandler i øjeblikket om begge dele i forsvarsministeriet, og lønningsministeriet er selvfølgelig også inde i denne sag. Jeg regner med, at vi i løbet af efteråret får lønningsspørgsmålet fuldt ud afklaret.

Holm Tved: Jeg takker naturligvis ministeren for disse oplysninger, som ikke var mig bekendt. På den anden side er det jo alligevel sådan, at folkene, der går herude, intet aner, og de har ikke fået noget reguleret.

Jeg vil gerne stille det tillægsspørgsmål, om ministeren kan sige noget om, hvornår civilarbejderloven bliver ændret, så vi kan have en lille smule at rette os efter og kunne sige, at til den og den tid skulle det være i orden.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Jeg regner med, at lovforslaget vil blive fremsat i folketinget inden årets udgang, selvfølgelig afhængig af de forhandlinger, som i særlig grad lønningsministeriet fører med organisationerne.

Med hensyn til, at der ikke skulle være givet tilstrækkelig orientering til de funktionærer, der er ansat under forsvaret, må jeg sige, at vi har jo i den sag henholdt os til det, som deres egne organisationer ønsker, altså den forhandlingsvej, som de har foreslået. Men jeg håber da, at organisationerne og vi i fællesskab så giver den tilstrækkelige orientering, og jeg håber også, at hr. Holm Tveds spørgsmål har hjulpet, således at man er mere beroliget ude omkring.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Arne Christiansen.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Der som ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra den 6. november. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Arne Christiansen.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Der som ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Stedfortræderen vil herefter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget fra den 6. november.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Hauch.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Der som ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra den 22. oktober. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Hauch.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Der som ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Stedfortræderen vil herefter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget fra den 22. oktober.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Forbud mod registrering af politisk tilhørsforhold i efterretningsøjemed) [af Kjær Rasmussen og Sigsgaard].

(Lovforslaget (nr. 29) findes i tillæg A. sp. 657, fremsættelsen i tidenden sp. 376).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Justitsministeren (Thestrup): Det fremsatte lovforslag er identisk med det i januar måned 1969 fremsatte forslag, og jeg kan derfor helt henvide til det, jeg sagde ved den pågældende lejlighed den 14. februar 1969, da lovforslaget var til behandling.

Jeg sagde dengang bl. a., at lovforslaget bygger på en misforståelse, hvis meningen med det er den, at der skal kunne placeres et ansvar, såfremt en eller anden nidkær efterretningsmand skulle fortsætte registreringen i strid med regeringsbeslutningen af 30. september 1968. Jeg slog fast, at et sådant forhold foruden gennem forfølgning efter reglerne i tjenstemandsloven kan rammes efter straffelovens § 156. Endvidere nævnte jeg, at en videregivelse af oplysninger til fremmede magter eller organisationer, som er nævnt i stk. 2 i den foreslåede bestemmelse, falder ind under straffelovens spionagebestemmelser i §§ 107 og 108.

Det ærede medlem hr. Kjær Rasmussen nævnte i sin fremsættelsestale, at retssagen i Flensborg nu for nylig mod den danske lærer Amdi Petersen har aktualiseret lovforslaget. Om denne sag kan jeg oplyse, at intet materiale, hverken oplysninger eller beskrivelser af enkeltpersoner, stammer fra det danske politi, politiets efterretnings-tjeneste indbefattet. De tyske myndigheder har erklæret over for mig, at deres opmærksomhed ikke fra nogen dansk side er blevet henledt på Amdi Petersen, at de ikke kendte ham forud for urolighederne den 22. august, og at det først i forbindelse med hans anholdelse viste sig, at der var tale om en dansk statsborger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kjær Rasmussen): Ja, jeg må jo endnu en gang konstatere, at interessen for demokratiets vilkår her i landet ikke er overvældende stor.

Må jeg ikke lige starte med at sige til justitsministeren, at det, vi ønsker med dette lovforslag, er et effektivt strafferetligt værn. Dette effektive strafferetlige værn har vi ikke i den § 156 i straffeloven om tjenesteplichterne, som justitsministeren henviser til. Men egentlig kunne vi jo have sparet os denne debat, for allerede i går stod jo at læse i dagbladet Vestkysten, at ministeren ville afvise det foreliggende lovforslag, oven i købet med nøjagtig den samme begrundelse som sidste gang. I dag konstaterer vi altså, at avisen har refereret ministeren korrekt. Men lad mig nu alligevel ganske kort forsøge én gang til at forklare, hvad det er, vort lovforslag går ud på.

Vi ønsker, at der i straffeloven indsættes en paragraf, som ganske utvetydigt forbyder registrering af medborgere, som udøver lovlig politisk virksomhed. Dette forbud vil naturligvis gælde politiets registrering såvel som militærets, og det vil efter vort forslag gælde i en hvilken som helst situation. Forelagt denne juridisk holdbare tankegang kommer ministeren nu for anden gang og siger: I skal ikke græde, små venner, for det er allerede sket, som I ønskede det — og så henviser ministeren på ny til regeringserklæringen af 30. september 1968. Mon ikke ministeren føler sig som en slet jurist, hver gang han er tvunget til at hale denne regeringserklæring frem over for vort forslag? Jeg tror det, for ministeren må jo da vide, at der overhovedet ikke er for 2 øre sikkerhed i denne erklæring.

Formentlig var det — ja, jeg ved det ikke, men det kunne tænkes — en socialdemokratisk regering, som engang i 1950'erne udstedte en instruks til politiets efterretningstjeneste om, at man herefter havde at registrere medborgere, som havde misforstået demokratiet derhen, at de troede, at de uden videre kunne tage til orde mod f. eks. Danmarks sikkerhedspolitik og den snævre alliance med USA. Man kan have en anelse om i alle fald, at en sådan instruks er udgået fra en dansk regering i McCarthy-perioden i 1950'ernes midte. Men i 1968 mener en borgerlig regering altså, at nu er der ikke brug for denne gamle instruks mere, og så sender man blot en anden instruks ud, og i denne nye instruks står der, at nu må politiet ikke mere foretage registrering, det må ikke mere registrere med-